

KILIÇ BUĞRA KANAT**Trump ve Türk-Amerikan ilişkileri**

C umhurbaşkanı Erdoğan ile Başkan Trump arasında geçen hafta gerçekleşen telefon görüşmesi ikili ilişkilerin geleceği için kritik bir dönüm noktası olmaya aday bir gelişmeydi. İki ülke arasında özellikle son iki üç senedir meydana gelen gerginlik ve yükselen tansiyon stratejik ilişkileri de derinden etkilemeye başlamıştı. **Kobani krizinden sonra ABD'nin YPG'yi PKK'dan suni bir çizgiyle ayırarak bu örgütü silahlandırmaya başlaması ve PKK'nın bu dönem sonrasında daha da cesaretlenerek Türkiye'ye karşı girdiği saldırılar on yıllardır ortak tehditlere karşı ittifak ilişkisi içinde olan iki devletin stratejik bağları açısından oldukça yıkıcı bir etki yarattı.** Sadece iki devlet arasındaki güven ilişkisi değil aynı zamanda kamuoyundaki ABD algısı için de bu durum oldukça zor onarılabilecek bir hasarı ortaya çıkardı. Bunu müteakiben hem 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ABD'nin darbe sonrası ağır bir şok ve travma yaşayan Türkiye'ye karşı takındığı tavır ikili ilişkilerin geleceği için oldukça sıkıntılı bir durum ortaya çıkardı. Türk halkının maruz kaldığı saldırı karşısında ABD'nin yeterince sergileyemediği dayanışma ile darbenin sorumluları karşısında takındığı fazlasıyla esnek tavır ciddi bir problemi ortaya çıkardı. **Gülen'in iadesi konusundaki taleplerin tüm ısrarlara rağmen oldukça ağır bir şekilde ilerlemesi ve bu süreçte Gülen'in hareketlerinin kısıtlanması konusunda beklendiği kadar işbirliği içine girilememesi hem hükümet hem de kamuoyunda büyük bir hayal kırıklığını meydana getirdi.**

Bunların sonucu olarak ikili ilişkilerin düzeyi Ortadoğu'da iç savaşların ve fonksiyonlarını yerine getiremeyen devletlerin ortaya çıkardığı güvenlik risklerinin yayıldığı bir bağlamda olması gerekenden oldukça geride kaldı. Bu kritik dönemde ikili ilişkilerin geleceği ve bunun bölgeye etkisi açısından neler bekleyebileceğimiz en önemli soru işaretleri arasında yer alıyor. Öncelikle iki ülke arasında kriz alanlarına bakarsak:

YPG: ABD'de yeni yönetim Obama döneminde başlatılan YPG'nin silahlandırılması konusunda henüz bir karar vermiş değil. Rakka'ya yapılması planlanan askeri müdahalenin planlanma aşamasında olduğu sıklıkla konuşuluyor. Ancak henüz bu operasyon sırasında ortaya çıkabilecek kurumlar arası dengeler konusunda tam olarak bilgi sahibi değiliz. Planın tam olarak ortaya çıkması ile hangi kurum ve aktörlerin söz sahibi olacağı konusu da aydınlığa kavuşacak. Bu operasyon sırasında YPG'nin öne sürülmesi hem Türk- Amerikan ilişkilerini daha da fazla tehlikeye sokacak hem de Kuzey Suriye'de oldukça sıkıntılı bir etnik çatışmanın önünü açacak. Obama döneminin belki de en hasar verici icraatlarından biri olan bu faaliyetin durdurulması karşılıklı güven ortamının en önemli dinamiklerinden biri olacak.

DEAŞ: DEAŞ'a karşı mücadele konusunda ise iki ülke önemli bir ortak çalışma zemini ortaya çıkarmaya başlayabilir. **Öncelikle el- Bab operasyonu konusunda Türkiye'nin destek çağrılarını oldukça kayıtsız**

SON DAKİKA şekilde yaklaşan ABD yönetiminin bu konuda daha proaktif bir rol alması iki ülkenin teröre

karşı mücadelesi için atılmış olumlu bir adım olacak. Bunun yanında terörizme karşı bölgesel bir mücadelede istihbarat örgütleri arasındaki işbirliğinin yeni boyut kazanması bu süreçte iki ülkenin yakınlığını artıracak. Özellikle Suriye ve Irak dışında DEAŞ'ın olası saldırılarının engellenmesinde bu durum kritik rol oynayacak. Bunun yanında Rakka operasyonu ve bu operasyonun nasıl planlanıp ne şekilde yönetileceği bu noktada Türk- Amerikan ilişkileri için kritik olacak. Suriye meselesinin diğer boyutlarının da ikili ilişkiler için farklı yansımaları olacak. Öncelikle eğer daha önce Trump tarafından savunulan güvenli bölge konusunda iki ülke anlaşmaya varırsa bu durum ikili ilişkilerde son derece olumlu bir dinamizi ortaya çıkaracak. Trump yönetiminin işaretini verdiği bölgedeki istikrarsızlaştırıcı güçlere karşı mücadele sinyali de önümüzdeki günlerde Suriye ile ilgili önemli bir başka faktör olacak.

FETÖ konusu: Bu konuda Türkiye'nin yaptığı siyasi ve hukuki girişimlerin sonuçları konusunda önümüzdeki günler oldukça önemli olacak. Trump yönetiminde yer alan isimlerin bu mesele konusunda bilgi sahibi olması elbette ikili ilişkiler için bir artı olabilir. Özellikle Ulusal Güvenlik Danışmanı Mike Flynn'in bu konuda kaleme aldığı yazı önemli bir işaret olarak kabul edilebilir. İki lider arasında yapılan telefon görüşmesi sonrasında yapılan açıklamalarda Trump'ın bu mesele konusunda bilgi sahibi olduğunun altı çizildi. Bu noktada Türkiye'nin iade konusundaki hukuki süreç devam ederken grubun faaliyetlerinin kısıtlanması konusundaki beklentisinin nasıl bir sonuç ortaya çıkaracağı oldukça önemli olacak. Türkiye bu konuyu bir pazarlık malzemesi yapmanın iki ülke arasındaki ilişkinin geleceğini riske sokacağı düşüncesinde. Elbette önümüzdeki dönemde özellikle yapılacak zirvelerde farklı işbirliği alanları da ortaya çıkabilir. **Ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve enerji başta olmak üzere farklı alanlarda girilecek işbirliği çalışmaları iki ülke arasında son yıllarda hasara uğrayan karşılıklı güveni yeniden tesis ederken aynı zamanda bundan sonraki dönemde de ortaya çıkabilecek krizleri kuşatıp kontrol altında tutabilecek.** Bu gelişmeler ilişkilerin stratejik boyutunun yeniden tesis edilmesinde önemli bir rol oynayabilir.

*Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.
Ayrıntılar için lütfen tıklayın.*

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **5 soruda Amerikan başkanlık seçimleri (5.11.2016)**
- > **ABD dış politikasına Ortadoğu'da son uyarı: Yemen (28.3.2015)**
- > **Ferguson ve ABD'nin yeni sınavı (29.11.2014)**

SABAH

